

รูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ สถาบันการศึกษาพยาบาล

Model of Management that Affect the Success in the Institute of Nursing Education.

รุ่งนภา กุลภักดี*¹ ชัญชัย บัญชาพัฒนศักดิ์²

Rungnapa Kulpakdee*¹ Chanchai Bunchapattanasakda²

มหาวิทยาลัยชินวัตร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย 10400

Shinawatra University, Bangkok, Thailand 10400

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะผู้นำและการบริหารจัดการสถาบันที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล และ (2) กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคณบดี/ผู้อำนวยการและอาจารย์พยาบาลปฏิบัติหน้าที่บริหารงานของสถาบันการศึกษาพยาบาลในการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 365 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (path analysis) สถิติการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (structural equation modeling : SEM) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงกับการบริหารจัดการ ($DE = 1.18$) และคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมกับความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล ($DE = -.52$, $IE = 1.67$) ส่วนการบริหารจัดการมีอิทธิพลทางตรงกับความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล ($DE = 1.42$) และโมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารและการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 5.909$, $df = 6$, $P = .433$, $CMIN/df = .985$, $GFI = .996$, $AGFI = .976$, $RMSEA = .000$) ซึ่งสามารถอธิบายผลสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลได้ร้อยละ 54.10 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพสอดคล้องกับเชิงปริมาณในทุกมิติ และเสนอแนะให้พัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารที่เอื้อต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล รวมทั้งการรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายเพื่อพัฒนาศักยภาพและกำหนดทิศทางการพัฒนาร่วมกันในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความสำเร็จในการแข่งขันให้กับสถาบันการศึกษาพยาบาล

คำสำคัญ : ความสำเร็จของสถาบัน การบริหารจัดการ คุณลักษณะผู้นำ สถาบันการศึกษาพยาบาล

Abstract

This descriptive research is quantitative and qualitative research aimed to (1) analyze the causal relationship between leadership qualifications and management that affect the success in the institute of nursing education and (2) create a model of management that affect the success in the institute of nursing education. The samples of the deans/directors and nursing Instructors perform administrative duties in the institute of nursing education were 365 in quantitative research and 15 in qualitative research. The research instruments were questionnaires and interviews. The descriptive statistics used in the research were frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation. The statistics of hypothesis tests were path analysis, structural equation modeling (SEM) and content analysis.

The finding found that the leadership qualifications had direct effect on management. ($DE = 1.18$) and the leadership qualifications had direct and indirect effect on the success in the institute of nursing education ($DE = -.52$, $IE = 1.67$). The management had direct effect on the success in the institute of nursing education ($DE = 1.42$) and the developed structural equation model had congruence with the empirical data, ($\chi^2 = 5.909$, $df = 6$, $P = .433$, $CMIN/df = .985$, $GFI = .996$, $AGFI = .976$, $RMSEA = .000$) was able to explain 54.10 percent of the success in the institute of nursing education. The qualitative results were consistent with all quantitative dimensions and suggested to develop leadership qualifications of the executives contributing to the success in the institute of nursing education. As well as being a network to develop the potential and determine the direction for joint development in strengthening the strength and competitive advantage of nursing education institutions.

Keywords : success in the institute, management, leadership qualification, institute of nursing education

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นอย่างมากมายและรวดเร็ว ทั้งทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี การศึกษา และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจของประเทศทำให้ธุรกิจบริการสุขภาพมีการแข่งขันกันมากขึ้น ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาพยาบาลที่เป็นส่วนหนึ่งในการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพตามมาตรฐานของวิชาชีพเข้าสู่ธุรกิจบริการสุขภาพ¹ จากสภาวะดังกล่าวสถาบันการศึกษาพยาบาล ซึ่งเป็นองค์การพยาบาลหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดนนี้เช่นกัน การบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ระบบการศึกษาต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง ผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลต้องมีคุณลักษณะผู้นำที่สามารถโน้มน้าวจิตใจ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เสริมพลังอำนาจผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สามารถปรับ

เปลี่ยนสถาบันการศึกษาจัดโครงสร้างใหม่มีวิสัยทัศน์ และกำหนดเป้าหมายทิศทางของสถาบันศึกษามุ่งสู่การบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน² ดังนั้นคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล เป็นคุณลักษณะที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนเพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ดังเช่นการศึกษาของสุภาวดี นพพรจินดา³พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ผู้นำวิสัยทัศน์ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้นำทางวิชาชีพ ผู้นำจริยธรรม ผู้นำสร้างแรงบันดาลใจ ผู้นำคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และผู้นำด้านเทคโนโลยี จึงเห็นได้ว่าบทบาทของผู้บริหารองค์การพยาบาล ควรต้องมีการปรับเปลี่ยนขยายขอบเขตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะรองรับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีอาชีพจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้การบริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลยกระดับคุณภาพในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สามารถผลิตและ

พัฒนาพยาบาลวิชาชีพ ที่มีคุณภาพมาตรฐานเข้าสู่ระบบสุขภาพ
ตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการได้ทุกระดับ เริ่มต้น
ในการให้ความสำคัญกับคุณลักษณะ ผู้นำของผู้บริหารสถาบัน
การศึกษายาบาล ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ผู้นำ
วิสัยทัศน์ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้นำทางวิชาชีพ ผู้นำจริยธรรม
ผู้นำสร้างแรงบันดาลใจ ผู้นำคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
และผู้นำด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้ผู้บริหารสถาบันยังต้องให้
ความสำคัญกับการบริหารจัดการองค์การภายในให้ประสบ
ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพโดยการบริหารจัดการองค์การ
ควรมุ่งเน้นทางด้าน โครงสร้างองค์การ (structure) กลยุทธ์ของ
องค์การ (strategy) ระบบปฏิบัติงาน (system) ทักษะบุคลากร
(skill) ค่านิยมร่วม (shared value) รูปแบบการบริหารจัดการ
ของผู้บริหาร (style), การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (staff)
และการสร้างภาพลักษณ์องค์กร (organizational image)
ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของสถาบัน
การศึกษายาบาลที่ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วมกัน (shared
vision) ผู้นำที่ทุ่มเท (dedicated leadership) การพัฒนาทาง
วิชาชีพ (professional development) ชื่อเสียง (reputation)
คุณภาพนักเรียน (student quality) คุณภาพคณาจารย์
(faculty quality) การได้รับทุนสนับสนุน (endowment)
และสถานที่ตั้งของสถาบัน (campus location) ทำให้เกิดการ
บริหารจัดการองค์การในแนวคิดใหม่ๆ เพื่อให้สถาบันคงอยู่
พร้อมๆ กับการเจริญเติบโตที่จะนำไปสู่การสร้างความได้เปรียบ
ทางการแข่งขันอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในระยะยาว สร้างความ
ได้เปรียบในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา
รูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบัน
การศึกษายาบาล เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร
สถาบันการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการและ
ความสำเร็จของสถาบันการศึกษายาบาล เพื่อศึกษา
การบริหารจัดการที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสถาบัน
การศึกษายาบาล เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ
ที่เกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถาบัน
การศึกษา และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ
ของสถาบันการศึกษายาบาล เพื่อกำหนดการบริหารจัดการที่
ส่งผลต่อความสำเร็จที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับสถาบัน
การศึกษายาบาลในประเทศไทย สำหรับภาคีรัฐบาลสามารถใช้เป็น
แนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้บริหารสถาบัน
การศึกษายาบาลให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะเป็นการช่วยกัน
พัฒนาการศึกษาของประเทศได้เร็วขึ้นและเป็นแนวทาง

การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่
เกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะผู้นำและการบริหารจัดการที่ส่งผล
ต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษายาบาล

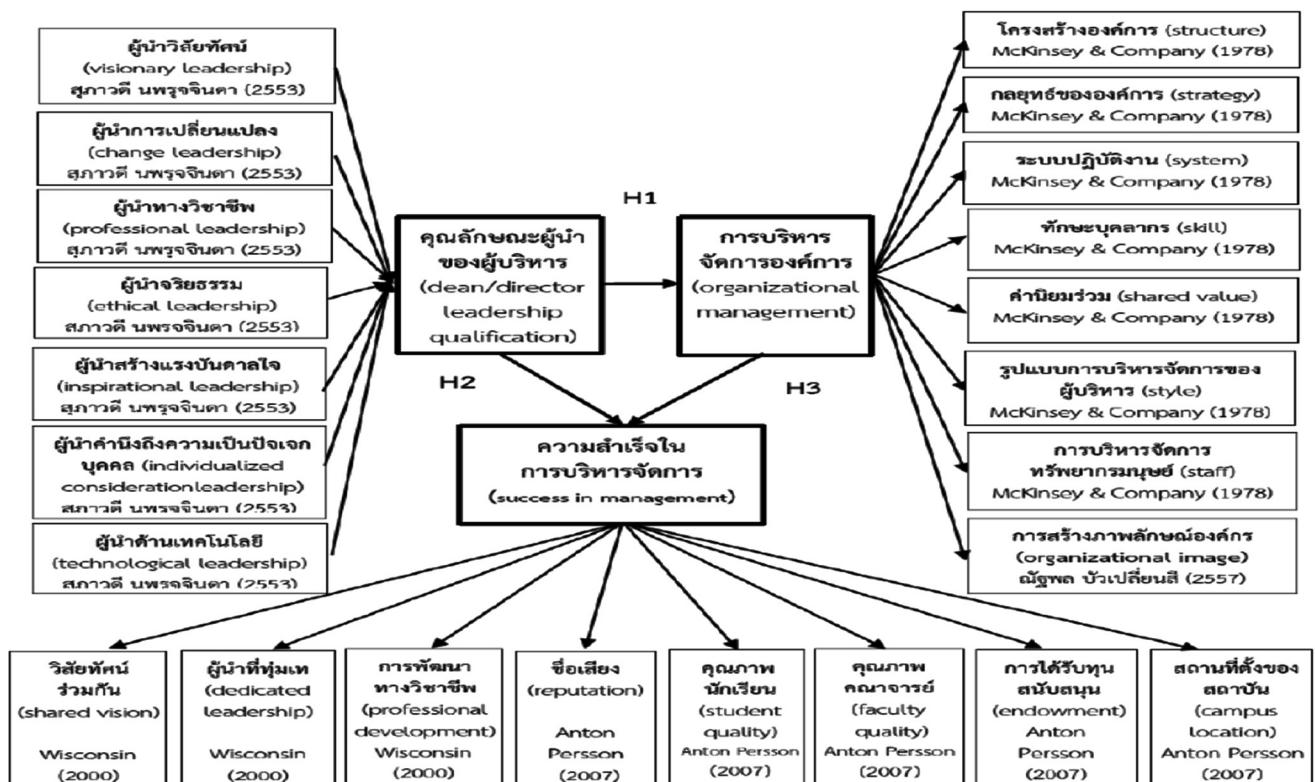
2. เพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อ
ความสำเร็จของสถาบันการศึกษายาบาล

การบริหารจัดการในปัจจุบันย่อมมีการเปลี่ยนแปลง
เพื่อความอยู่รอดขององค์การภายใต้สภาวะการแข่งขันของ
โลกเพื่อพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง⁴ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการ
บริหารองค์การทางยาบาลในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารองค์การ
ทางยาบาลต้องมีสมรรถนะของการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับการ
เปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งการบริหารตามแบบจำลองของ
แมคคินเซย์ (McKinsey 7s Framework) คือ ปัจจัยด้าน
โครงสร้างองค์การ (structure) กลยุทธ์ขององค์การ (strategy)
ระบบปฏิบัติงาน (system) ทักษะบุคลากร (skill) ค่านิยมร่วม
(shared value) รูปแบบการบริหารจัดการของผู้บริหาร (style)
การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (staff) และการสร้างภาพ
ลักษณ์องค์กร (organizational image) หรือวัฒนธรรมองค์การ
ล้วนเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารงาน สอดคล้อง
กับ ญัฐพล บัวเปลี่ยนสี⁵ ทำการศึกษาวิจัย รูปแบบการบริหาร
จัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและ
อิเล็กทรอนิกส์ได้แก่ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ เทคโนโลยีองค์การ
บุคลากรในองค์การ วัฒนธรรมองค์การ และภาพลักษณ์องค์กร
ซึ่งจะเห็นได้ปัจจัยภายในต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความ
สำเร็จขององค์การได้อย่างยั่งยืน โดยดูผลสำเร็จว่าเป็นไปตาม
เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างไร ซึ่ง Anton Persson⁶ กล่าวว่า
ความสำเร็จของ Massachusetts Institute of Technology
ประกอบด้วย ชื่อเสียง (reputation) คุณภาพนักเรียน (student
quality) คุณภาพคณาจารย์ (faculty quality) การได้รับทุน
สนับสนุน (endowment) และสถานที่ตั้งของสถาบัน (campus
location) เช่นเดียวกับกรมการศึกษารัฐวิสคอนซิน (Wisconsin
Department of Public)⁷ ได้แถลงการณ์ถึงลักษณะของ
สถาบันการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ (characteristics of
successful schools) 7 ประการ ได้แก่ วิสัยทัศน์ร่วมกัน
(shared vision) ที่มีความเข้าใจเป้าหมายและความคาดหวัง
ร่วมกัน ผู้นำที่ทุ่มเท (dedicated leadership) มาตรฐานทาง

วิชาการสูง (high academic standards) การร่วมใจให้ความช่วยเหลือในด้านการเรียนรู้ของชุมชน (standards of the heart) ความร่วมมือของครอบครัว สถาบันการศึกษาและชุมชน (family school and community partnerships) การพัฒนาทางวิชาชีพ (professional development) ให้สอดคล้องกับโอกาสและมีหลักฐานของความสำเร็จ (evidence of success) สรุปได้ว่าการบริหารจัดการสถาบันการศึกษาพยาบาลให้ความสำคัญกับคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล ทำให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการองค์การในแนวคิดใหม่ๆ เพื่อให้สถาบันการศึกษาพยาบาลคงอยู่เจริญเติบโตไปสู่ความสำเร็จได้ในระยะยาวและสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืนตามเจตนารมณ์ของการผลิตพยาบาลไทย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสำรวจข้อมูลในเบื้องต้นของการบริหารจัดการองค์การที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย^{3,5,6} ดังภาพที่ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยสร้างจากการทบทวนวรรณกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการแจกแบบสอบถามเพื่อสุ่มสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์พยาบาล ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานในสถาบันการศึกษาพยาบาล จำนวน 365 ตัวอย่าง และส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาจากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (in-depth interview) จากผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล จำนวน 15 ท่าน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารและอาจารย์พยาบาลปฏิบัติหน้าที่บริหารงานใน 6 กลุ่มสังกัดของสถาบันการศึกษาพยาบาลของประเทศไทย ที่ได้รับการรับรองสถาบันจากคณะกรรมการสภาการพยาบาลที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสิทธิสมัครสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยเชิงปริมาณ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (proportional satisfied random sampling) ผู้วิจัยกำหนดความเชื่อมั่นไม่เกินร้อยละ 95 การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร

Taro Yamane จะได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 365 ตัวอย่าง ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจากผู้แทนผู้บริหารในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่มีตำแหน่งงานในระดับผู้บริหาร เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อมั่นได้จำนวน 15 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามขึ้นแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบตามเทคนิค IOC (item objective congruent) ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่า มีค่าเท่ากับ .98 โดยถือว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้ แล้วทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะเก็บข้อมูล จำนวน 30 ชุด ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's method) เท่ากับ .992 สรุปได้ว่า แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือหรือมีความเชื่อมั่น

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) จะทำการวิเคราะห์ปัจจัย (factor analysis) วิเคราะห์อิทธิพลระหว่างตัวแปร (path analysis) ประมวลผลโดยใช้ Z - test เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS AMOS version 21 เพื่อวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (structural equation modeling : SEM) จากนั้นทำการทดสอบความสอดคล้องและกลมกลืนของโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์มาตรฐาน^๑ Chi-square<3, P> 0.05, GFI > 0.90, AGFI> 0.90, NFI> 0.90, IFI> 0.90, CFI> 0.90, RMR< 0.05, RMSEA< 0.05 (Kline, 2005)

การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร การบริหารจัดการ และความสำเร็จในการบริหารจัดการของสถาบันการศึกษาพยาบาล เพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับสถาบันการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย นำมาทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้บริหารในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่มี

ตำแหน่งงานในระดับผู้บริหารจำนวน 15 ท่าน จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ซึ่งเป็นเทคนิคการสรุปผลอย่างเป็นระบบ (systematically) โดยต้องมิกกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนที่เรียกว่า เกณฑ์การคัดสรร (criteria of selection)

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตมหาวิทยาลัยชินวัตร รวมทั้งมีการชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย พร้อมทั้งถามความสมัครใจในการเข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้การปฏิเสธหรือยุติการเข้าร่วมวิจัยจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้เข้าร่วมวิจัย และข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับไม่ส่งผลเสียใดๆ แก่ผู้เข้าร่วมวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก มีการหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยตรวจสอบความตรงเนื้อหา นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพิจารณาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ได้ค่าเท่ากับ .98 และตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ 30 ชุด หาค่าความเชื่อมั่นกับ ผู้บริหารและอาจารย์พยาบาลปฏิบัติหน้าที่บริหารงานในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .992 ส่วนแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviewing) ได้วางกรอบประเด็นสำคัญในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์เชิงลึกตามแนวทางที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เพื่อนำข้อมูลมายืนยันสนับสนุนข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจากผู้แทนผู้บริหารในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่มีตำแหน่งงานในระดับผู้บริหาร เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง และมีความเชื่อมั่นได้จำนวน 15 ท่าน^๑

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลเชิงสาเหตุ (Path analysis) การค้นหารูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อยืนยัน

ตัวบ่งชี้องค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัด (Measurement model) ของปัจจัยการจัดการบริการและการใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)¹⁰

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้ปัจจัยการบริหารจัดการของสถาบันการศึกษาพยาบาล

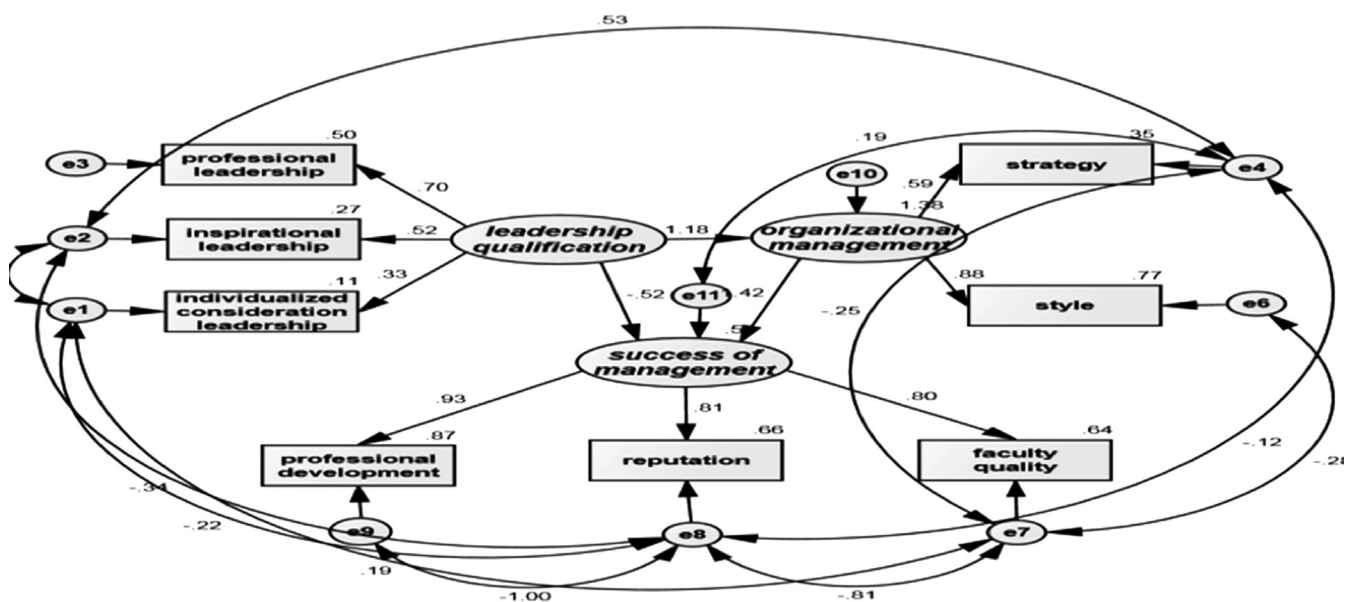
การวิเคราะห์โมเดลการวัด ตัวบ่งชี้ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำ และการบริหารจัดการ โดยปัจจัยคุณลักษณะผู้นำที่สำคัญมากที่สุดคือ ผู้นำทางวิชาชีพ รองลงมาได้แก่ ผู้นำสร้างแรงบันดาลใจ และผู้นำคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะผู้นำ (>0.30 : $P<0.05$) โดยให้ค่าน้ำหนักปัจจัยเท่ากับ 0.705, 0.523 และ 0.333 ตามลำดับ โดยแต่ละปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของคุณลักษณะผู้นำ ได้ร้อยละ 49.7, 27.3 และ 11.1 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยการจัดการที่สำคัญ

มากที่สุด คือ รูปแบบการบริหารจัดการของผู้บริหาร รองลงมาได้แก่ กลยุทธ์ขององค์กร มีความสอดคล้องกับการบริหารจัดการ (>0.30 : $P<0.05$) โดยให้ค่าน้ำหนักปัจจัยเท่ากับ 0.878 และ 0.590 ตามลำดับ โดยแต่ละปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของการบริหารจัดการได้ร้อยละ 77.0 และ 34.8 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล

การทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 5.909, df = 6, P value = 0.433, Chi square/df = 0.985, RMSEA = 0.000, GFI = 0.996, AGFI = 0.976 (* $P < .05$)) ดังแสดงในภาพที่ 2

โดย Chi-square = 5.909, df = 6, P = 0.433, GFI = 0.996, RMSEA = 0.000 (* $P < .05$)

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร และการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล

การพิจารณาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเกี่ยวข้องกับ
ระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารและการบริหารจัดการ
ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลในเชิง
สาเหตุด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural
Equation Model Analysis: SEM) ดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ พบว่า 1) คุณลักษณะผู้นำ
ของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางตรงกับการบริหารจัดการที่นัย
สำคัญ 0.05 โดยเป็นทางบวก ซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นตรง
(path coefficient = 1.175) (DE = 1.175) คือ ถ้าผู้บริหาร
สถาบันการศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารดี
จะมีผลดีต่อการบริหารจัดการมาก และคุณลักษณะผู้นำของ
ผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางตรงกับความ สำเร็จของสถาบัน
การศึกษาพยาบาลที่นัยสำคัญ 0.05 โดยเป็นทางลบ ซึ่งให้ค่า
สัมประสิทธิ์เส้นตรง (path coefficient = -.525) (DE = -.525)
คือถ้าผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะผู้นำ
ของผู้บริหารไม่ดีจะมีผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษา
พยาบาลมาก และคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์
ทางอ้อมกับความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลที่นัย
สำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งให้ค่า
สัมประสิทธิ์เส้นตรง (path coefficient = 1.669) (IE = 1.669)
คือผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเห็นว่าความสำเร็จ

ในการบริหารจัดการของสถาบัน การศึกษาพยาบาลมากต้องม
การบริหารจัดการองค์การดีและมีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร
สถาบัน การศึกษาพยาบาลดี หรือการที่ผู้บริหารสถาบัน
การศึกษาพยาบาลมีความสำเร็จในการบริหารจัดการของ
สถาบันการศึกษาพยาบาลมากย่อมมาจากคุณลักษณะผู้นำ
ของผู้บริหารสถาบันที่ดีด้วย 2) การบริหารจัดการองค์การมี
ความสัมพันธ์ทางตรงกับความสำเร็จของสถาบันการศึกษา
พยาบาลนัยสำคัญ 0.05 โดยทางบวก ซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์
เส้นตรง (path coefficient = 1.420) (DE = 1.420) คือ
ผู้บริหารสถาบันการศึกษา

พยาบาลเห็นว่าการบริหารจัดการที่ดีจะส่งผลต่อ
ความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลมาก

ประสิทธิภาพในการพยากรณ์ พบว่า โมเดล
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเกี่ยวข้องกับระหว่างคุณลักษณะผู้นำ
ของผู้บริหารและการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
ของสถาบันการศึกษาพยาบาล มีความเที่ยงตรง (validity)
เนื่องจากมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) เท่ากับ 0.541
คิดเป็นร้อยละ 54.10 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 40 ขึ้นไป
ย่อมถือได้ว่ารูปแบบที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความสำเร็จ
ของสถาบันการศึกษาพยาบาลได้ดีและยอมรับได้¹¹ ดังแสดง
ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุภายในโมเดล

ตัวแปรผล	อิทธิพล	ตัวแปรเหตุ	
		Leadership qualification	organizational management
organizational management	DE	1.175***	
	IE	-	
	TE	1.498***	
	R ²		1.382
success of management	DE	-.525*	1.420***
	IE	1.669***	-
	TE	1.145***	1.420***
	R ²		0.541

$P < *** 0.001$, $P < * 0.05$

นอกจากนี้ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเกี่ยวข้องกับระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล และการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล สามารถเขียนสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model Analysis : SEM) ได้ดังนี้

รูปแบบการบริหารจัดการองค์การ = $1.175 * \text{คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร} : R^2 = 1.382$

ความสำเร็จในการบริหารจัดการ = $1.145 * \text{คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร} + 1.420 * \text{รูปแบบ}$

การบริหารจัดการองค์การ : $R^2 = 0.541$

สมการโครงสร้าง :- $SM = 1.145 * LQ + 1.420 * OM : R^2 = 0.541$

สรุปได้ว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเกี่ยวข้องกับระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร และการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม เนื่องจากมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การทดสอบไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าดัชนีทุกตัว ได้แก่ GFI, AGFI, NFI, IFI และ CFI ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดตั้งแต่ 0.09 ขึ้นไป ส่วนดัชนีที่กำหนดไว้ที่ระดับ < 0.05 พบว่า ดัชนี RMR และ RMSEA ก็ผ่านเช่นเดียวกัน อีกทั้งในแต่ละองค์ประกอบของโมเดลมีความเที่ยง (Validity) เนื่องจากค่าน้ำหนักปัจจัยมีค่าตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05¹² รวมทั้งโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารและการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถพยากรณ์ได้ระดับดีเป็นที่ยอมรับด้วย ทั้งนี้เนื่องจากมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) เท่ากับ 0.541 คิดเป็นร้อยละ 54.10 ซึ่งมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 40 ขึ้นไปถือว่ายอมรับได้

การอภิปรายผล

1. คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุต่อการบริหารจัดการสถาบันการศึกษาพยาบาลพบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทางตรงต่อการบริหารจัดการสถาบันการศึกษาพยาบาลทางบวก สอดคล้องกับแนวคิด Douglas Mc Gregor ได้ค้นพบแนวคิด “พฤติกรรมองค์การ” และสรุปว่า กิจกรรมการบริหารจัดการล้วนมีสาเหตุรากฐานมาจากทฤษฎีพฤติกรรมมนุษย์

(human behaviors) บทบาทด้านการจัดการของ Mintzberg (Mintzberg’s managerial roles) ในบทบาทด้านระหว่างบุคคล (interpersonal roles) เป็นบทบาทการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยเฉพาะบทบาทผู้นำ (leader) เป็นบทบาทย่อยที่สำคัญ ซึ่งต้องรับผิดชอบสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นการทำงานของพนักงานรับผิดชอบในการจัดหาคนฝึกอบรม และงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และการบริหารองค์การพยาบาลให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการได้ทุกระดับ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแนวทางในการบริหารจัดการสถาบันการศึกษา¹³ ผู้นำวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Leadership) ผู้นำทางวิชาชีพ (Professional Leadership) ผู้นำจริยธรรม (Ethical Leadership) ผู้นำสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Leadership) ผู้นำคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration Leadership) และผู้นำด้านเทคโนโลยี (Technological Leadership)³

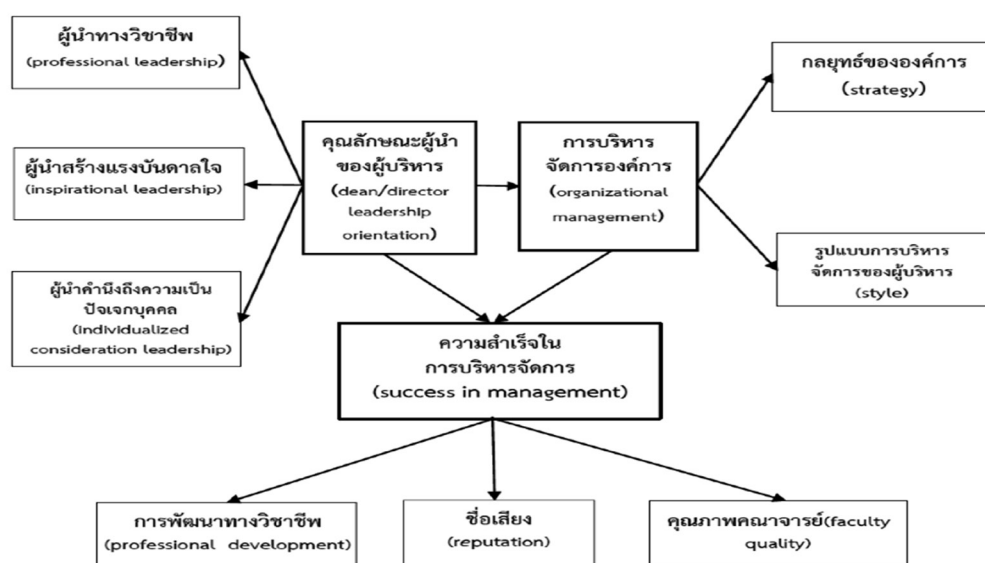
2. คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลพบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทางตรงต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลทางลบ แสดงว่าถ้าผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารไม่ดีจะมีผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลมาก และคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล โดยผ่านการบริหารจัดการเป็นทางบวก แสดงว่าความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลมาก ต้องมีการบริหารจัดการดีและมีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลดีหรือการที่ผู้บริหาร สถาบันการศึกษาพยาบาลมีความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลมาก ย่อมมาจากคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถาบันที่ดีด้วย และสุภาวดี นพจุจินดา³ ให้ความหมายคุณลักษณะทั่วไปของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลเป็นคุณลักษณะที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนเป็นผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล ซึ่งจะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และอย่างไรก็ตามความสำเร็จ-ความล้มเหลว ของสถาบันการศึกษาเป็นผลมาจากผู้บริหารสถาบันการศึกษาเนื่องจากผู้บริหารสถาบันการศึกษาควรมีความสามารถในการบริหารจัดการองค์การและมีคุณลักษณะทั่วไป

3. การบริหารจัดการมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล พบว่า การบริหารจัดการองค์การมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทางตรงกับความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลเป็นทางบวก สอดคล้องกับแนวคิดของ ดร.เยวภา ปฐมศิริกุล¹⁶ ที่ศึกษาแบบจำลองปัจจัยความสำเร็จการจัดการธุรกิจบริการสุขภาพของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยการจัดการธุรกิจบริการสุขภาพที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยกลยุทธ์ ปัจจัยระบบบริหารจัดการและปัจจัยการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยปัจจัยการจัดการธุรกิจบริการสุขภาพสำคัญมากที่สุดคือ ปัจจัยการจัดการทรัพยากรบุคคล รองลงมาได้แก่ ปัจจัยระบบบริหารจัดการและปัจจัยกลยุทธ์ของโรงพยาบาลตามลำดับ คุณลักษณะของผู้บริหารสถาบันการศึกษาที่ประสบความสำเร็จย่อมมีความแตกต่างกันไปจากบุคคลทั่วไปทั้งด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมานะอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบ ความกล้าเสี่ยงและความสามารถในการบริหารงาน ซึ่งล้วนเป็นจิตวิญญาณของความเป็นผู้บริหารสถาบันการศึกษา พฤติกรรมเหล่านี้มิได้เป็นมาแต่กำเนิดส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้หรือฝึกฝนตนเองให้มีความคิดให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนการนำประสบการณ์ที่สั่งสมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสมในทุกๆ ปี มีผู้บริหารสถาบันการศึกษาจำนวนมากที่เริ่มเข้าสู่ตำแหน่งใหม่

บางคนประสบความสำเร็จบางคนประสบความล้มเหลว สิ่งหนึ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จอาจไม่ใช่มีเงินลงทุนจำนวนมาก หรือมีระบบบริหารจัดการที่ดี¹⁷ แต่กลับเป็นเพราะบุคลิกลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถาบันการศึกษา จากสาเหตุดังกล่าวส่งผลให้ผู้บริหารสถาบันการศึกษามีการพัฒนาพฤติกรรมเหมือนเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แนวทางในการบริหารจัดการสถาบันการศึกษา¹⁸

การนำผลการวิจัยที่ค้นพบไปประยุกต์ใช้

โมเดลที่ค้นพบจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล ได้แก่ ปัจจัยคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร โดยจัดเรียงตามความสำคัญ ได้แก่ ผู้นำทางวิชาชีพ ผู้นำสร้างแรงบันดาลใจ และผู้นำคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ปัจจัยการบริหารจัดการโดยจัดเรียงตามความสำคัญ ได้แก่ รูปแบบการบริหารจัดการของผู้บริหาร และกลยุทธ์ขององค์กร โดยความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลจัดเรียงตามความสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทางวิชาชีพพยาบาลก้าวหน้ามากขึ้น เป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลที่มีชื่อเสียงชั้นนำระดับสากล และมีคุณภาพคณาจารย์ในระดับมาตรฐานสูงกว่าหรือหน้าสถาบันการศึกษาพยาบาลอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง จากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการตามลำดับ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร
และการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลที่พัฒนาขึ้น

จากผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล ดังนั้นควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลได้พัฒนาคุณลักษณะผู้นำของตนเองด้านผู้นำทางวิชาชีพ (professional leadership) ผู้นำสร้างแรงบันดาลใจ (inspirational leadership) และผู้นำคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (individualized consideration leadership) ที่เอื้อต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล ถ้ามีการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำทั้งสามที่กล่าวมาให้มีในผู้บริหารสถาบันการศึกษาได้โดยการทำงานในฐานะของผู้นำสถาบันการศึกษา ผู้นำขององค์การวิชาชีพการพยาบาล และการทำงานร่วมมีระหว่างประเทศ หรือมีการพัฒนาผ่านทางหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน โดยให้ผู้บริหารสถาบันการศึกษาร่วมตัวกันจัดกิจกรรมพัฒนาให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวคิดและองค์ความรู้ในการบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการของผู้บริหาร (style) และกลยุทธ์ขององค์การ (strategy) กันมากขึ้น รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์และวิเคราะหถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสถาบันการศึกษาพยาบาลให้รอบด้าน โดยมีการรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายเพื่อพัฒนาศักยภาพและกำหนดทิศทางการพัฒนาร่วมกันและสร้างความแข็งแกร่งยั่งยืนให้กับสถาบันการศึกษาพยาบาลอื่นที่เกี่ยวข้อง ยิ่งไปกว่านั้นสถาบันการศึกษาพยาบาลที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ผลงานวิจัยนี้ให้กับผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลได้รับรู้อย่างทั่วถึง รวมทั้งจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลในด้านต่างๆ ดังเช่น การสร้างเครือข่ายทางสถาบันการศึกษาพยาบาลให้สำเร็จ การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านรูปแบบการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพสามารถส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาลได้ เป็นต้น ทั้งนี้สถาบันการศึกษาพยาบาลควรศึกษาความต้องการในการฝึกอบรมของผู้บริหาร โดยเน้นด้านการสร้างเครือข่ายลักษณะต่างๆ ผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลควรรับรู้และทำความเข้าใจในแต่ละองค์ประกอบมีคุณลักษณะข้อใดที่มีความสำคัญมากน้อยตามลำดับ และคุณลักษณะต่างๆ ในแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดในการสร้างหรือพัฒนาองค์ประกอบคุณลักษณะเหล่านั้นให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมในตัวผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลและในภาพรวมของสถาบันการศึกษาพยาบาล ผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลต้องมีความ

ความตระหนักถึงผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาพยาบาลในระยะยาว โดยนำสถานการณ์ภายนอกมาพิจารณาดำเนินการร่วมกัน ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และบูรณาการที่เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อมุ่งเน้นความยั่งยืนของสถาบันการศึกษาพยาบาลและมีการเลือกใช้รูปแบบการบริหารจัดการองค์การที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อสร้างการได้เปรียบในการแข่งขันของสถาบันการศึกษาพยาบาลให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ส่งผล/มีผลกระทบต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาพยาบาล
2. ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบของรูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการในเชิงลึก เพื่อให้ได้ประเด็นที่มีความครอบคลุมมากขึ้น
3. ควรทำการศึกษาลงลึกขยายผลในแต่ละตัวแปร ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารรูปแบบการบริหารจัดการและความสำเร็จแบบเจาะลึกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตัวแปรหรือปัจจัยอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ควรศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร รูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาอื่นๆ เพื่อจะทำให้ผลการวิเคราะห์ในแต่ละปัจจัยมีความสมบูรณ์และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
5. ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารในแต่ละองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของสถาบัน การศึกษาเพื่อนำผลไปใช้ในการศึกษาพยาบาลให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน

References

1. Srisathitnarangur B. Leadership and Strategic Management of Nursing Organization in the 21st Century. Bangkok: Faculty of Nursing Chulalongkorn University; 2007. (in Thai)
2. Frese M. Success and Failure of Mechlien Owners in Afririca. California : Greenwood Publishing.; 2009.

3. Noprutchinda S. Leadership component of nursing college administrators. Under the Ministry of Public Health. Doctor of Philosophy in Educational Administration Department of Educational Administration College. Silpakorn University; 2010. (in Thai)
4. Yavirach N. Modern Management: Modern management. 3rd Edition. Bangkok: Triple Group; 2007. (in Thai)
5. Boupiansri N. Management patterns that affect the success of the electrical industry and Electronics. Ph. D. Pathum Thani University; 2014. (in Thai)
6. Persson, A. Strategic Management of Higher Education Enterprises, Zurich: Linkoping University; 2007.
7. Burmaster E. Wisconsin Department of Public Instruction. Characteristics of Successful Schools. 2nd Edition. Wisconsin: Department of Public; 2016.
8. Kline, R.B. Principles and practice of structural equation modeling. New York: The Guilford Press; 2005.
9. Guest G., Bunce A. and Johnson L. How many interviews are enough? An experiment with data saturation and variability” Field Methods, 2007; 18(1): 59-82.
10. Boonchan B. Structural equation model Technological Leadership of Basic School Administrators Philosophy Khonkaen University; 2011. (in Thai)
11. Silpjaru T. Statistical analysis and research with SPSS and AMOS. Bangkok: Business R & D; 2557. (in Thai)
12. Vanichbuncha K. Advanced statistical analysis with SPSS for Windows. Bangkok: Chulalongkorn University; 2008. (in Thai)
13. Rod M. and Ashill NJ. Management commitment to service quality and service recovery performance: A study of frontline employees in public and private hospitals, International Journal of Pharmaceutical and Healthcare Marketing, 2010; Vol. 4 Iss: 1, pp.84-103.
14. Muangmee S. Model to develop the desirable characteristics for administrators in institute of physical education. RMUTT Open Journal System. 2015; 10 (1) (June), 34-44. (in Thai)
15. Frese, M. Success and Failure of Mechlien Owners in Afririca. California: Greenwood Publishing; 2009.
16. Pathomsirikul Y. Success Factors Model of Health Service Business Management Private hospitals in Thailand. Doctor of philosophy. Eastern Asia University; 2011.
17. Drucker, P F. The Practice of Management (The Classic Drucker Collection edn). Oxford: Butterworth-Heinemann; 2007.
18. Mohamad I. and Mohd M. Evaluate the Elements That Contribute to the Success of Kaizen Implementation in Manufacturing Sector. Master thesis, University Utara Malaysia; 2012.